

OSNOVNA ŠOLA LAVA

Šola za ravnatelje

XXIV. STROKOVNO SREČANJE RAVNATELJIC IN RAVNATELJEV OSNOVNEGA ŠOLSTVA

Portorož, 9. in 10. november 2015

Prenos ustvarjanja in znanja - spodbujanje
ustvarjalnosti in inovativnosti

DELAVNICA

USTVARJALNO INOVATIVNI RAVNATELJ – USTVARJALNO INOVATIVNI
UČITELJ, REZULTAT – NAVDUŠENI USTVARJALNI UČENCI

Ali je to le želja ali celo utopija?

Ravnateljica OŠ Lava Marijana Kolenko

IZHODIŠČNO RAZMIŠLJANJE UDELEŽENCEV

- V čem se kaže kreativnost, ustvarjalnost in inovativnost ravnatelja? /v manjših skupinah nanizajo nekaj konkretnih primerov/
- Kako to prenese na strokovne sodelavce in kako spodbuja njihovo ustvarjalnost in inovativnost?
- Kaj lahko ravnatelji v šolah spremenimo že »danes«?

V KOLIKŠNI MERI V ŠOLI IZKORISTIMO:

ustvarjalnost

kritično mišljenje

inovativnost

ustvarjalno in
kreativno mišljenje

nenehno
spreminjanje

iskanje boljšega

kreativnost

radovednost

domišljijo

pogum

odločnost

odgovornost

zmote

poskuse

napake

drznost

neobremenjenost

dobre ideje
/slabih ni/

ŠOLA BI MORALA BITI PROSTOR ZA USTVARJALNOST, INOVATIVNOST, KREATIVNO MIŠLJENJE, RAZISKOVANJE, ZMOTE, NAPAKE...

- Ustvarjalno inovativni ravnatelj razume šolo kot prostor, v katerem je dovolj prostora za inovativne pristope vodenja, za razumevanje potreb zunanjega okolja, za spodbujanje ustvarjalnih učiteljev, ki vidijo »dlje« od učnega načrta
- Šolo vidi kot prostor kreativnega spodbujanja profesionalnega razvoja vsakega zaposlenega, ki s tem dobi možnost prenosa inovativnih idej na učence
- Ustvarjalni učitelj dovoli, da so otroci »polni idej«, da preizkušajo nove stvari, da se motijo, da razume tudi učenčeve »nemogoče rešitve« in da ustvari pogoje za kreativno razmišljanje učencev

INOVACIJSKA IN USTVARJALNA KLIMA SE GRADI

RAVNATELJ	UČITELJ	UČENEC
motivira	je motiviran	spodbujen
išče zunanje priložnosti	se odziva, sprejme	dobi priložnost
podpira inovativno učenje	ima podporo	dobi priložnost
spodbuja spremembe	je odziven	se uči z zgledom
pozna potrebe okolja	sliši za potrebe	dobi sodobna znanja
pozna pouk	spreminja kalupe pouka	priložnost za kritično mišljenje
poudarja pomen ustvarjalnosti	dobi priložnost	se uči ustvarjalnosti
se nenehno uči	se nenehno uči	učenec to ve in ceni
sistematično načrtuje	sistematično uvaja	sistematično razvija
verjame v razvoj	zaupa sebi, učencem	je aktiven, radoveden
krepi sodelovanje	krepi sodelovanje	uči se sodelovanja
zna prepričati starše	ima podporo	dobijo jasno sporočilo

ZA RAZVOJ USTVARJALNOSTI IN INOVATIVNOSTI JE POMEMBEN VODJA

- Inovativni voditelj stalno poudarja potrebo po spremembah /spretno in s pravim občutkom vodi ljudi od udobja k novim ambicijam: »Naredili smo dobro, toda zaradi tega ne smemo zaspiti na lovorikah, ker lahko naredimo še bolje!«/
- Inovativni vodja ve, da ima vsak zaposleni v organizaciji dve ključni nalogi: da opravlja delo po najboljših močeh in se hkrati domisli novega načina njegovega opravljanja
- Nikoli ni zadovoljen s številom idej – zaveda se, da količina ustvarja kakovost inovacije in da večina idej nikoli ne bo realizirana
- Inovativni voditelj ima načrt za spodbujanje inovativne kulture in nadgrajuje inovativno razmišljanje /niso nujne materialne nagrade, pomembnejše povratne informacije in priznanje/

ZA RAZVOJ USTVARJALNOSTI IN INOVATIVNOSTI JE POMEMBEN VODJA

- Inovativni voditelj se zaveda, da ne more dosegati visoke dodane vrednosti le z uporabo notranjih virov, temveč s tem, da ustvarja partnerske povezave
- Inovativni voditelj spodbuja kulturo eksperimentiranja in dopušča napake - nanje gleda kot na korak ali dva proti uspehu - za inovativnost sta potrebni svoboda eksperimentiranja in svoboda za uspeh - to pomeni, da so dopustne tudi napake
- Inovativni voditelj se odlikuje po neverjetni potrpežljivosti in osredotočanju - kar želi spremeniti. Potrpežljivost in strastna vizija inovativnega voditelja sta poplačani s spremembo organizacijske kulture.
- Inovativni vodja komunicira svojo vizijo vsakič, ko spregovori, in »živi z njo 24 ur na dan«
/povzeto: revija HRM 2011/

ZAVIRALCI USTVARJALNOSTI, INOVATIVNOSTI.....

- ustaljeni kalupi /če se boste stvari vedno lotili na enak način, boste vedno dobili enak rezultat/
- udobnost
- hoja po utrjenih in ustaljenih poteh /vedno bi poučevali iste razrede, po ustaljenih metodično-didaktičnih načelih, bojijo se novih spodbud
- neaktivnost oz. nujna aktivnost
- »linija najmanjšega odpora«

BISTVENI ZAVIRALNI DEJAVNIKI SYSTEMATIČNEGA RAZVOJA USTVARJALNOSTI, INOVATIVNOSTI..... V ŠOLAH

- **SISTEMSKI:**

- tog šolski sistem, kurikulum, zakonodaja in pravilniki, NPZ, matura
- nefleksibilna, tradicionalna organizacija pouka
- vodstvo /nepripravljenost vodilnih, stil vodenja ipd./
- država ne stimulira inovativnih učiteljev
- splošna družbena klima, negativni vplivi recesije ter slabi materialni pogoji

BISTVENI ZAVIRALNI DEJAVNIKI SYSTEMATIČNEGA RAZVOJA USTVARJALNOSTI, INOVATIVNOSTI..... V ŠOLAH

- ORGANIZACIJSKI:

- organizacijska togost, slaba, neustvarjalna klima ter nestimulativno okolje nasploh, rutinsko delo, administrativne in nepomembne dejavnosti
- premalo sodelovanja z lokalno skupnostjo in gospodarstvom

- KADROVSKI:

- neustvarjalni in pogosto nemotivirani zaposleni, nenaklonjeni spremembam, brez ustreznega znanja
- neurejena sistemizacija delovnih mest – ne sledi nujnosti sprememb
- neznanje

MOŽNOSTI, PRILOŽNOSTI, REŠITVE, IZZIVI:

- ustvarjalnost, inovativnost, kreativnost... morajo postati družbeno sprejete vrednote in ustvarjalci priznani nosilci družbenega razvoja, kar zahteva spremembe tako v vzgoji kot tudi v kulturi
- inovativnost je eden najkompleksnejših procesov in ne sme biti prepuščena trenutnemu navdihu managerjev ali posameznih učiteljev /Likar idr. (2011)/
- izziv za izobraževalni sistem, ki razvija ustvarjalno mišljenje in uvaja tehnike ustvarjalnega mišljenja - za večjo uporabo domišljije, intuicije, radovednosti za reševanje in odpiranje problemov (Babič, 2007)
- inovativnost mora postati vrednota, ki jo morajo znati ceniti vsi zaposleni
- ravnatelj mora poznati lokalno okolje in svetovne smernice, da bo šola, ki jo vodi, v prihodnosti konkurenčna

RAVNATELJ – SPODBUJEVALEC USTVARJALNO INOVATIVNE KULTURE

- v prvi vrsti mora biti sam ustvarjalen, kreativen, inovativen, pogumen, ne sme ga biti strah negativnih odzivov
- pridobiva možnosti iz zunanjega okolja, ki omogočajo sodelovanje v različnih razvojnih skupinah in različnimi institucijami /Območno obrtne zbornice, zavodi: npr. Zavod za gozdove, kulturni, športni, raziskovalni zavodi, turistična društva.....
- omogoča kakovostna izobraževanja, ki podpirajo ustvarjalnost.....npr: lateralno razmišljanje, CoRT – za uvajanje krožkov ustvarjalnosti, šola razmišljanja, 6 klobukov razmišljanja, Pozitivna disciplina....

RAVNATELJ – SPODBUJEVALEC USTVARJALNO INOVATIVNE KULTURE

- z učitelji intenzivno razvija dejavnosti kot: krožki UPI, šola razmišljanja za otroke, delavnice kreativnosti /noč ustvarjalnic, ustvarjalne sobotnice.../
- spodbuja drugačne oblike poučevanja /poučevanje učencev npr. pri pouku zgodovine - njihovo videnje pouka, ustvarjalna priprava ure/
- drugačne oblike izobraževanj, pedagoških konferenc, neformalna druženja...
- dejavnosti: debata, ustvarjalni zunanji kotički /šah, Ekorg, učna pot.../, dan ustvarjalnosti in igre....

ZA KONEC

Sistematičen razvoj ustvarjalnosti, inovativnosti, kreativnosti, kritičnega mišljenja, podjetnosti ni utopija! Je nuja in je prihodnost!

Vloga ravnatelja je izjemna: odgovorna, spodbujevalna, navdihujoča...

V odprtem in spodbudnem okolju bodo najbolj zadovoljni učenci – ki šole ne bodo čutili kot šole, ampak prostor kreativnosti, ustvarjalnosti, aktivnosti – kar je naš cilj!

In nikoli ne pozabite, da kreativnost in ustvarjalnost spodbujajo tudi sanje!

